

Pædagogik

Både pædagogerne og lærerne i Dansk Skoleforening var i slutningen af sommerferien samlet til nogle pædagogiske dage på A. P. Møller Skolen.

Side 4-5

“ I finder aldrig et parti, som matcher jeres mening 100 procent. Men find et, der kommer tæt på, og prøv at forandre det.

Christian Luks, politiker om de unges engagement.

Side 6

Indflytning i Ladelund

Side 3

FOTO: DANIEL DÜRKOP

På deres første skoledag plantede indskolings eleverne i Medelby et kirsebærtræ. Mere side 3

En arbejdsopgave for alle i Skoleforeningen

Mindretalspædagogik

Resultaterne fra en ph.d.-afhandling i mindretalspædagogik skal tages med i debatten om Skoleforeningens udvikling som organisation, siger Skoleforeningens formand, Udo Jensen.

»Mindretalspædagogik i praksis« er titlen på den ph.d.-afhandling, som projektleder ved Center for Mindretalspædagogik ved UC Syd Camilla Hansen netop har forsvaret.

Camilla Hansen har undersøgt skolesystemerne i både det danske og det tyske mindretal, og det overordnede formål med afhandlingen har været at give en karakteristik af den mindretalspædagogiske praksis. Samtidig har afhandlingen sigtet mod en kvalificering af mindretalspædagogikken gennem forslag til ændring af den eksisterende praksis.

Sproglig baggrund

Afhandlingen viser, at et grundlæggende vilkår, der har betydning for det arbejde, mindretalslæreren kan

udføre, er elevernes sproglige baggrund. Langt størstedelen af lærerne i både Nord- og Sydslesvig vurderer, at flertallet af eleverne har et andet modersmål end mindretals sproget, samtidig med at mindretals sproget er undervisningssproget. Dette grundvilkår har betydning for en lang række forskellige aspekter herunder lærernes samarbejde med forældrene, deres tilrettelæggelse af deres pædagogiske arbejde og mere overordnet den didaktik, der anvendes af lærerne.

Faglighed

Afhandlingen viser videre, at der ikke findes nogen homogen ensartet mindretalspædagogisk faglighed, som mindretalenes lærere bygger deres undervisning op omkring. Et gennemgående træk er, at lærerne i deres sprogarbejde primært gør brug af praksisviden, der er baseret på mavefornemmelser og intuition. Der er ingen af de undersøgte lærere, der er i besiddelse af en faglig-teoretisk viden, der ruster dem til at undervise tosprogede børn. Dette kan være en udfordring for lærerne, som kan blive usikre på deres praksis og i

værste fald etablere nogle strategier, som er kontraproduktive for elevernes sprogtiltag.

Som en yderligere udfordring peger afhandlingen på, at en række af de værdier, der promoveres gennem skoleforeningernes sprogkoncepter og målsætninger, er abstrakte og svære for lærerne at forholde sig til.

Forældresamarbejde

Forældresamarbejde er baseret på et idealiseret krav om, at alle forældre i det mindste er motiverede for at lære mindretals sproget. Realiteten ser dog anderledes ud, og dette volder især udfordringer for de sydslesvigske lærere, som på den ene side er konfronteret med de idealer og særlige krav, som Skoleforeningen stiller til forældresamarbejdet, og på den anden side må forholde sig til forældrenes manglende vilje til at lære mindretals sproget. Dette skaber en vis usikkerhed hos lærerne, som ikke ved, hvordan de skal agere i de konkrete situationer, hvor forældrene ikke taler mindretals sproget, siger Camilla Hansen.

- Et godt fungerende skole-hjem-samarbejde er et vigtigt ele-

ment i læreres dagligdag, uanset om det drejer sig om lærere på flertals- eller mindretalsskoler. På mindretalenes skoler spiller samarbejdet mellem lærere dog en særlig vigtig rolle, fordi forældrenes understøttelse og positive syn på mindretals sproget er afgørende for den opfattelse, børnene får af det sprog, de skal lære, siger hun.

Formidlingen af mindretalskulturen er et vigtigt element i Dansk Skoleforening, og lærerne har i den undersøgelse Camilla Hansen har foretaget tilkendegivet, at de er usikre på, hvordan mindretalskultur skal defineres.

- Det er selvfølgelig svært at definere en mindretalskultur, men hvis man tager udgangspunkt i, at den praksis, der foregår i institutionerne, er kulturbærende, betyder det jo, at hvis det lykkes at skabe en fælles praksis i mindretalsinstitutionerne, så skabes der en fælles mindretalskultur, siger Camilla Hansen.

Når mindretalskonteksten ser ud til at forstærke nogle af de elementer, der også inden for det almenpædagogiske område er opmærksomhedspunkter, gælder det ifølge

Camilla Hansen også for de aspekter, der fungerer.

Tætte relationer

- Analysen har i den forbindelse vist, at mindretalene muliggør særligt tætte og positive relationer mellem lærere og elever, og at disse relationer danner basis for en særlig identifikation med det fællesskab, som mindretalene tilbyder. Når en autentisk, dialogisk undervisning praktiseres, er denne på særlig vis med til at understøtte børnene i deres sprogtiltag. De små klasser, som er kendetegnende for nogle af mindretalenes institutioner, bidrager til tætte og tillidsfulde relationer mellem lærer og elever og gør det også muligt for læreren at have et indgående kendskab til elevernes personlige forhold. Fællesskab og oplevelsen af at »høre til« beskrives af lærerne som væsentlige værdier, der skaber rammen om en tryk og tillidsfuld relation mellem lærere og elever, siger Camilla Hansen.

Fortættets på side 2

Leder

Den digitale udfordring

Så er skoleåret startet, og vores bygninger summer af liv og glæde. Sommerferien er traditionelt den tid, hvor teknisk afdeling sætter gang i renoveringer, ombygninger, malearbejde og shine op. Børnene og medarbejderne glæder sig over renoverede legepladser, nymalede vægge, små ombygninger, nye faglokaler og andet. Tiden lige efter sommerferien har en særlig stemning i Skoleforeningen. Det er en ny start. Kalenderår og finansår begynder i januar og afsluttes i december, men rytmen i Skoleforeningen er en anden. Hos os starter året den første dag efter sommerferien, og det afsluttes på skoleårets sidste skoledag. Mens vimplen eller standeren blafrer i vinden oppe på institutionens flagstang, sidder der elever i nye klasser, børnehavebørn møder for første gang op i bamse-, mariehøne- eller solgruppen og venter spændt på, hvad det nye år mon byder på. Samarbejdsrådene har konstitueret sig med formand og næstformand og fællesrådsmedlemmerne har fået tilsendt dagsordenen til skoleårets første fællesrådsmøde. Styrelsen har holdt sit første klausurmøde og kalenderen er fyldt med mødedatoer langt ind i det næste år.

Jeg håber, at alle er kommet godt fra start, og at det må blive et godt år for os alle i Skoleforeningen. Mange af de tiltag, vi har sat i gang, begynder at give positive resultater, om det nu er læseindsatsen, læsesklub, efterskoleindsatsen, elevudveksling og meget mere. I Harreslev har vi lige åbnet en ny daginstitution for børn fra 0-6 år, og daginstitutionssområdet, især vuggestuerne, vil vi også i de næste år beskæftige os meget med. Vuggestuerne i Skoleforeningens regi er en samfundsmæssig nødvendighed, og ventelisterne for vores daginstitutioner er stadigvæk lang. Samtidig kan vuggestuernes betydning for sprogindlæring ikke overvurderes. I vores strategiske udretning og fremtidssikring er daginstitutionssområdet derfor et vigtigt element.

At Skandinavien er længere fremme med hensyn til det digitale samfund ved alle vi, der har kontakter til Danmark eller har været på ferie nord for grænsen. Om det gælder betaling eller fri internet så lægger alle mærke til forskellen. På skoleområdet betyder det, at Danmark allerede lever i et nærmest papirløst skoleunivers, og skal vore børn være forberedt til en uddannelse i Danmark eller et studie, så gælder det om at dygtiggøre dem til det. For mange af os er det digitale en udfordring, som vi ikke helt ved, hvordan vi skal forholde os til. Kommer de digitale medier til at stå mellem os og børnene? Kommer de til at gå ud over nærværet? Hvad stiller vi op med teknologien? Hvordan skal den bruges? Og til hvad? Hvordan inddrager vi den i det pædagogiske arbejde, så det giver mening? Digitale midler er ikke et mål i sig selv, det er vi meget bevidste om, og der skal udarbejdes en klar digital strategi, inden Skoleforeningen starter med at investere endnu større summer på området.

Har man børn i daginstitutionen, så kender man allerede til Famly appen. Og Famly er fantastisk god til al form for praktiske beskeder og til administrative opgaver. Famly erstatter faktisk opslagstavlen og telefonopringninger med alle praktiske beskeder. Famly erstatter selvfølgelig ikke dialogen mellem forældre og institution omkring eventuelle bekymringer, følsomme informationer og de personlige møder. Men når al det praktiske er klarer via Famly, kan forældre og pædagoger tale om det sjove og det værdifulde: Nemlig børnenes dag og oplevelser. På skoleområdet kan vi også allerede registrere skiftet fra bøger til software og nogle enkelte tabletklasser. Der er definitiv bevægelse i sagen.

Men penge bliver der ikke flere af de næste år, og vi må derfor i fællesskab finde ud af, hvordan vi kan skabe udvikling i økonomisk hårde tider. Kunsten for styrelsen, direktionen og fællesrådet vil derfor i de næste år bestå i, i disse sparetider i, at skabe udvikling uden afvikling og skabe kraftcentre uden, at centralisering bliver et mål i sig selv.

Vi arbejder på sagen.

REDAKTIONSKOMITE

Udo Jessen
Lars Kofoed-Jensen
Petra von Oettingen
Redaktion og layout:
Daniel Dürkop
Tlf. 0461-5047104
kommunikation@skoleforeningen.org

Udo Jessen, formand

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Camilla Hansen har forsket i mindretalspædagogik.

»Mindretalspædagogik i praksis«

fortsættelse fra forsiden

Camilla Hansen kommer i sin afhandling med en række anbefalinger til at opkvalificere mindretalspædagogikken i Syd- og Nordslesvig, blandt andet særlige skræddersyede efter-/videreuddannelsesforløb, der adresserer de udfordringer, som lærerne står overfor. Samtidig viser afhandlingen, at den viden mindretallets lærere har oparbejdet i høj grad er kendetegnet ved at være tavs og knyttet til den enkelte lærer. Når organisationer udelukkende er baseret på tavs og individuel viden, kan det være risikabelt, fordi værdifuld viden går tabt, når den person, der besidder denne viden, forlader organisationen. Den tavse viden skal derfor italesættes.

Afhandlingen har videre vist, at en identifikation med mindretalspædagogikken kun i begrænset omfang er eksisterende hos lærerne. En sådan identifikation vil dog kunne bidrage til at stabilisere mindretallets institutioner. Etableringen af en form for praksisfællesskab, der er baseret på en fælles mindretalspædagogik, ville kunne styrke lærernes identifikation med mindretalspædagogikken.

Skoleforeningens formand, Udo Jessen, har siddet på tilskuerrækkerne, da Camilla Hansen forsvarede sin ph.D i Odense for to uger siden.

- Jeg opfatter hendes arbejde som en arbejdsopgave for Skoleforeningen som organisation, til lærerne og til forældrene. Den sætter Fokus på nogle udfordringer vi har i mindretallet. Jeg er glad for, at en række af de tiltag vi har sat i gang, som at mindretalsprog- og kulturpolitik i de seneste år har været en del af det introduktionskursus alle nyansatte i Skoleforeningen får, og andre tiltag som vi er ved at sætte i gang, hænger rigtig godt sammen med det, Camilla Hansen er kommet frem til. Vi vil nu tage ph.d.-afhandlingen op i Skoleforeningens styrelse og selvfølgelig også blandt medarbejderne. Jeg personligt kan godt forestille mig, at vi laver en arbejdsgruppe med forældrepræsentanter, lærere, pædagoger, forvaltningen og eksperter, som kigger på de konklusioner og anbefalinger Camilla kommer med og laver en slags køreplan til, hvordan vi omsætter dem til praksis. Denne afhandling er med til at gøre vores mindretalspædagogiske praksis bedre, siger Udo Jessen.

Elev døjer med hovedpine

Undersøgelse

Næsten tyve procent af alle elever i 4.-9. klasse har meget tit eller tit ondt i hovedet. Elever, der oplever et godt fællesskab, har langt sjældnere hovedpine.

Mange danske børn lider af hovedpine. Næsten tyve procent af alle skoleelever i 4.-9. klasse fortæller, at de »meget tit« eller »tit« har hovedpine. Det er den dårlige nyhed. Den gode er, at elever, der oplever et stærkt fællesskab og som har gode skolekammerater, langt sjældnere har hovedpine.

Det viser data fra Den Nationale Trivselsmåling, som omfatter 290.000 elever på mellemtrinnet, det vil sige 4.-9. klasse.

I målingen har eleverne blandt andet skullet tage stilling til fire spørgsmål eller udsagn om oplevelsen af fællesskab. Det er: 1) Er du glad for din klasse? 2) Jeg føler, jeg hører til på min skole. 3) De fleste af eleverne i min klasse er venlige og hjælpsomme. 4) Andre elever accepterer mig, som jeg er.

Ud af samtlige deltagere i undersøgelsen er der 21.000 elever, som ikke svarer positivt på et eneste af de fire

udsagn. I den gruppe klager 42,5 procent af eleverne ofte over hovedpine.

Fællesskab beskytter

Undersøgelsen viser, at jo flere af de fire udsagn om fællesskab, som eleverne svarer positivt på, desto færre er der, der lider af hovedpine.

Der er 164.000 elever, der har svaret positivt på alle fire udsagn, og her er det kun 11,3 procent, der meget tit eller tit har hovedpine.

Det er børnesundhedsforsker og professor emeritus Bjørn Holstein fra Statens Institut for Folkesundhed, der har analyseret tallene og fundet sammenhængen mellem hovedpine og fællesskab.

- Hovedpine er en alvorlig trussel mod børn og unges livskvalitet og læring. Man har vidst i mange år, at hovedpine kan være tegn på stress og belastning, og derfor er det måske ikke så overraskende, at elever uden for fællesskabet har mere hovedpine. Men dét, der kommer bag på os er, at sammenhængen er så stærk, siger Bjørn Holstein.

Bjørn Holstein synes, at de nye tal rummer et positivt budskab: »Man kan tolke det sådan, at de skoler, som stimulerer fællesskabet blandt eleverne, er med til at forebygge hovedpine og fremme trivsel og læring. Og her ved vi fra studier, at den danske folkeskole er dygtig til at skabe fællesskab blandt eleverne.«

»Vi skal plante et træ«

Indskoling

Nye elever i 1. klasse på Medelby Danske Skole plantede traditionen tro et træ på skolens grund.

587 børn er i år startet i de forskellige førsteklasse på de danske skoler i Sydslesvig. Det er en mindre stigning, idet tallet sidste år var 549. Det samlede elevtal for mindretallets skoler i hele Sydslesvig ligger i år således på 5715 elever. Dertil kommer 522 førskolebørn, 1286 børn i børnehaverne og 518 vuggestuebørn.

På Medelby Danske Skole er syv drenge og piger blevet indskolet i den fleksible indskoling

- Det er en stor årgang, smiler deres klasselærer, Irene Andresen Henken.

Mindretallets fremtid

Skolen har for tiden 25 elever, så det er en af de mindste danske skoler i Sydslesvig. Samtidig er Medelby et eksempel på, at skolen har en vigtig rolle, ikke kun som uddannelsesinstitution men også som kulturbærer for det danske mindretal.

- Her står mindretallets fremtid, hverken mere eller mindre, hilste skoleleder Kaj Henken de nye elever velkommen på deres første skoledag.

- Jeg kan ikke garantere jer for, at I smiler hver dag i jeres skoletid, men vi vil gøre vores bedste, og vi vil også hjælpe jer med at blive rigtig dygtige, sagde han til skolens nye elever.

På Medelby Danske Skole lægger man stor vægt på, at forældrene er klar over, hvad de går ind til.

- Vi holder et møde med de nye

forældre inden sommerferien. Her får det nøjagtigt at vide, hvad der skal ske i skolen, de får læsehandlplanen for 1. og 2. Klasse, og vi fortæller om læseudviklingsskemaerne. Et vigtigt punkt er også, at vi får afstemt forventningerne. Selvfølgelig forventer vi, at eleverne kommer til tiden, er forberedt, udhvilet og har en sund madkasse med, siger Kaj Henken.

Forventninger

Men der er også forventninger, som ikke umiddelbart har noget med undervisningen at gøre, men som styrker sproget:

- 100 procent af 1. klassesforældrene er medlem af Sydslesvigsk Forening (SSF), fortæller skoleleder Kaj Henken. Skolen er det naturlige omdrejningspunkt for mindretalsarbejdet i lokalområdet.

Det frivillige arbejde inden for de danske foreninger er et vigtigt element i at styrke det danske sprog i hjemmet, siger Kaj Henken.

- Det danske sprog er fundamentet, og vi underviser børnene i dansk sprog og kultur. Når man vælger Medelby danske Skole for sine børn, så er det en del af en pakke, det er alle forældre, der melder deres børn ind her, klar over, siger Kaj Henken.

For ham er det vigtigt, at man er helt tydelig omkring de forventninger, der følger med, når man bliver en del af Medelby danske Skole.

- De skal afklares, og så sker det selvfølgelig også, at der er nogen, der siger: Så er den danske skole ikke noget for mig, siger Kaj Henken.

Klasselærer Irene Andresen Henken underviser den første time.

De nye elever venter sammen med skoleleder Kaj Henken spændt på, at skoledagen går i gang.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Første dag for Joschua (tv) på Ladelund Ungdomsskole.

»Det bedste år i dit liv«

Første skoledag

Eleverne på Ladelund Ungdomsskole tog hul på det nye skoleår.

50 elever, halvdelen af dem gamle og den anden halvdel nye, er på sommerens sidste feriedag flyttet ind på Ladelund Ungdomsskole. Det var både glædeligt gensyn og en spændt forventning til, hvad der skal ske i det nye skoleår på sydslesvigs eneste danske efterskole, der prægede stemningen på dagen.

Forstander Hans Jochimsen lagde ud med at sats højt:

- Det her kan blive det bedste år i dit liv, sagde han henvendt til eleverne under et lille velkomstarrangement i ungdomsskoles idrætshal.

- Alt det du siger betyder noget, du

påvirker din omverden. Er du sød, taler du pænt til andre, så vil du få det igen. Smil til verden, for det er rigtig svært ikke at smile tilbage. Det er utrolig nemt at påvirke andre til at være positive, sagde han.

Hans Jochimsen benyttede også lejligheden til at tage toppen af elevernes nerver.

- Det er helt normalt at lide af hjemve. Det er du ikke den eneste, der har, så du er ikke alene. Vær opmærksom på hinanden, og tag dig af dem der hænger med skuldrene, opfordrede han eleverne til.

- Vi alle, elever og de ansatte, skal få skolen til at fungere. Vi skal i fællesskab løfte den, så I bagefter kan sige, at det har været det bedste år i jeres liv, sagde Hans Jochimsen.

En af de første ting, der skal ske, er at hele ungdomsskolen tager på lejrskole sammen.

- Det er et forsøg, siger forstanderen.

- Vi har flere gange oplevet, at lejrskole har været en af de begivenheder, som har haft rigtig god indflydelse på det sociale på ungdomsskolen. Så nu tager vi afsted helt i starten, så vi kan få rigtig meget ud af det resten af året, siger han.

En af de nye elever er Joschua Carstensen. Han starter i 9. klasse.

- Jeg havde brug for at komme lidt ud af min dagligdag. Ladelund er et godt sted til at finde ud af, hvad jeg skal i fremtiden, siger Joschua.

Også hans far, Ingwer, har store forventninger til opholdet på ungdomsskolen.

- Joschuas søster har også været på efterskole, og det er som Hans Jochimsen siger: Det bedste år i hendes liv, siger han.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Nybygning taget i brug

Indvielse

Gustav Johannsen-Skolen i Flensborg har fået et ønske opfyldt.

Mandag den 4. september var en helt speciel første skoledag efter sommerferien for eleverne på Gustav Johannsen-Skolen i Flensborg. Efter at de i mange måneder har været tilskuere til, hvordan en nybygning vokser, var det nu endelig tid til at tage den i brug.

Både førskolen og grundskolen har fået deres lokaler i bygningen, og der er faglokaler, bibliotek og kantine.

- Nu håber jeg, at I behandler både bygningen og inventaret godt, den er jo helt ny, sagde skoleleder Ole Uth med et smil, inden han slap eleverne løs, stille og roligt, to og to klasse for klasse.

Efter planen skal den gamle såkaldte pergola bygning nu rives ned, så der skabes plads til en større skolegård. Samtidig skal tagetagen i skolens gamle bygning renoveres.

Karla klippede snoren over...

...og eleverne fyldte bygningen med liv.

PÆDAGOGER

Skoleforeningens pæ

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Daginstitutionslederne Irid Stephani og Ulla Heide evaluerer lakrids.

Evaluering støtter det pædagogiske arbejde

Evaluering

Konsulenter præsenterede et nyttigt værktøj til at gøre det pædagogiske arbejde endnu bedre.

De pædagogiske dage for Skoleforeningens pædagoger fandt i år for første gang sted på A. P. Møller Skolen i Slesvig. Der var lidt over 200 pædagoger tilstede, da Ditte Marie Therani og Amalie Agerbæk fra kon-

sulentfirmaet Invea tog hul på dages første emne: at gøre evalueringen til en understøttende del af pædagogernes daglige arbejde.

Når man evaluerer noget, måler man det så at sige ud fra nogle bestemte krav.

- Pædagogisk evaluering er i virkeligheden blot en analyseproces, hvor der forud for analysen er defineret mål for det pædagogiske arbejde inden for læreplanens temaer, og der er samlet dokumentation som data, der skal analyseres. Så mangler der

blot kriterier eller en analysestrategi for at kunne gennemføre en analyse, forklarede Ditte Marie Tehrani.

- Den klassiske evaluering er, at man i slutningen af et projekt ser tilbage på, hvordan det er gået og håber eller tror, at der kommer en masse læring ud af det, sagde Amalie Agerbæk.

Og derfor fungerer klassisk evaluering mindre godt i den daglige pædagogiske praksis. De to konsulenter præsenterede et andet redskab for de fremmødte pædagoger: innovativ

evaluering.

- Ved innovativ evaluering evaluerer man hele tiden, og man ser under forløbet både tilbage og fremad. Man behøver derfor ikke at vente med at gennemføre forbedringer til projektet er afsluttet. Samtidig betyder denne form for evaluering, at man med det samme bruger den læring man tilegner sig til at udvikle projektet, sagde Amalie Agerbæk.

Og dermed bliver evaluering til en løbende proces, og den udvikler sig fra at være en færdighed man har til

en kompetence man anvender.

- Der sker så at sige en modning: vi ved, hvad vi gør, hvorfor vi gør det, og hvad det kan anvendes til, sagde Amalie Agerbæk.

Pædagogerne fik masser af tid til at afprøve det nye redskab. I et hav af store og små øvelser fik de lov til at evaluere alt fra en fiktiv sommerfest til en helt reel pose med lakrids i forskellige evalueringsskemaer.

FOTOS: DANIEL DÜRKOP

Ditte Marie Tehrani i diskussion med pædagogerne.

Når bomben springer

Adfærd

Børn, der reagerer voldsomt, kan lære at holde deres temperament under kontrol.

Børn med en eksplosiv adfærd, som hurtigt »tænder af«, møder man i alle daginstitutioner og skoler. Og de kan være svære at takle, både for andre børn og for de voksne.

Konsulent og lærer Gry Bastiansen har skrevet bogen »Børn med eksplosiv adfærd«, som giver indsigt i og konkrete forslag til, hvordan lærere, pædagoger og forældre kan arbejde med børn og unge med et voldsomt temperament i både daginstitutioner og skolen.

Gry Bastiansen var i år med til daginstitutionernes pædagogiske dage for

at fortælle om sin bog og det »bombekursus«, som eksplosive børn kan gennemføre, for at bomben netop ikke sprænger.

- Rigtig mange eksplosive børn reagerer så voldsomt, fordi de er blevet underkendt, også af de professionelle. Derfor skal der som det første arbejdes med anerkendelse. De voksne skal sætte ord på, når der er en positiv adfærd. De skal melde klart ud, hvad de ønsker af børnene, og de voksne skal være retfærdige, siger Gry Bastiansen.

Hun bruger modellen »anerkendelsens trappe«, som beskriver en udvikling fra at underkende børnene til at se, møde og forstå dem og til sidst anerkende, respektere og elske dem.

- I vil opleve, at hvis i anerkender de eksplosive børn, så skaber i en po-

Pædagogiske dage 2017

LAERERE

Vi er bedst, når vi er glade

Adfærd

Positiv psykologi på programmet til lærernes pædagogiske dage.

Skoleforeningens lærere var i sommerferiens sidste uge på kursus i at finde de egne og andres styrker. Journalisten Mikael Kamber var inviteret til den pædagogiske dag på A. P. Møller Skolen for at fortælle om arbejdsglæde, positiv psykologi, positiv kommunikation og personlige styrker. Han er forfatter til bogen »Vi er bedst, når vi er glade« - en bog om positiv psykologi. Han har også en karriere som topleder bag sig, blandt andet som chefredaktør for JydskeVestkysten og mediedirektør i DR.

- Glæde og motivation er måske ikke elementer, du forbinder med en arbejdsdag, men de er vigtigere, end du tror. Faktisk er de den direkte vej til succes, forklarede Mikael Kamber.

- Det handler om at lære at finde og bruge sine styrker og styrkerne hos de andre. Derfor er mit råd til jer, at i arbejder med styrker i de teams i har ude på skolerne, og at I bliver kloge på, hvordan I kan bruge hinandens styrker i det daglige arbejde, sagde han.

FOTOS: DANIEL DÛRKOP

Lærernes pædagogiske dag på A. P. Møller Skolen.

Og det handler også om styrkerne, når der arbejdes med eleverne.

- For det betyder bedre læring og bedre præstation. De unge bliver

bedre til at nå deres mål, er mere kreative og har mere succes, sagde

Mikael Kamber.

- Hvis man hele tiden fokuserer på det, man ikke er god til i skolen, så giver det dårligere selvværd, og det fører så i sidste ende til dårligere læring, også i det man er god til, sagde han.

Et vigtig element er nærvær.

- De unge har brug for at lære, hvad nærvær er. Derfor går jeg personligt ind for, at der ikke må være mobiltelefoner i undervisningen. For det skader nærværet. Alene, at den ligger på bordet er distraherende, sagde han.

Lærerne gennemgik forskellige øvelser til at finde egne og andres styrker, identificere gruppestyrker og blev præsenteret for en handleplan til at arbejde mere målrettet med egne styrker.

- Mennesket fokuserer meget på trusler. Det er også helt i orden, for det er et overlevelsesinstinkt. Sådan er vi programmeret fra naturen. Men vi bruger alt for meget tid på, at se på »ridserne i lakken«, det vil sige de små problemer. Vi skal i stedet for bruge mere tid på at fokusere på styrkerne, sagde Michael Kamber.

- Det har en positiv effekt hos jer ligesom hos jeres elever, hvis i stimulerer topstyrkerne.

“ Det handler om at lære at finde og bruge sine styrker og styrkerne hos de andre. Derfor er mit råd til jer, at i arbejder med styrker i de teams i har ude på skolerne, og at I bliver kloge på, hvordan I kan bruge hinandens styrker i det daglige arbejde!

Mikael Kamber,
studievært

FOTO: DANIEL DÛRKOP

FOTO: DANIEL DÛRKOP

Gry Bastiansen om eksplosive børn.

sitiv reaktion, og børnene vælger jer til, sagde hun.

- Der er mange årsager til eksplosiv adfærd hos børn. Det kan være en skilsmisse eller sygdom i familien, men der ligger også ofte en del arv og miljø til grund for adfærden. Ofte oplever man en lignende adfærd hos en af forældrene, sagde Gry Bastiansen.

Og det er vigtigt, at man gør noget mod det så tidligt som muligt.

Et bombekursus kan være med til at skabe ro omkring denne indsats.

- Det er så at sige et plaster på såret, der gør det muligt at arbejde med de årsager, der ligger bagved adfærden. Et bombekursus tager afsæt i samtaler om en tegning, en fiktiv fortælling, et rollespil og arbejdsbøger tilpasset de forskellige alderstrin. Kurset giver børnene værktøjer til,

hvordan de kan køle ned, og hvordan de kan trække sig ud af en situation, som får dem til at eksplodere, siger hun.

Vigtigt er det at involvere de andre børn i klassen og de voksne, for der findes også »tændstikkebørn«, som ved præcist, hvordan man får et andet barn til at eksplodere, og synes det er sjovt.

- De har også brug for at reflektere over, hvad det er, de gør og ændre adfærd, siger Gry Bastiansen.

- Et bombekursus handler om at lære børnene, hvad det er der sker, når bomben springer. De skal lære, at vrede er noget helt naturligt, men at det er farligt, når man eksploderer i alle sammenhænge.

- Med denne metode kan en negativ spiral vendes til en positiv udvikling,

hvor barnet forstår sit eget eksplosive temperament. Barnet bliver i løbet af et »bombekursus« ekspert i sit eget temperament, og de professionelle omkring barnet, klassekammeraterne og forældrene forstår at støtte barnet i forløbet, sagde Gry Bastiansen.

- Vi hører tit, at børn har forandret sig, og ser man på børnenes vilkår i dag, hvor de er mange timer uden for hjemmet hver dag, møder mange forskellige voksne med mange forskellige holdninger, er det ikke så mærkeligt, at børn er anderledes end i gamle dage, sagde hun.

- Vi voksne må forholde os til, at børnenes verden er blevet stor.

En »date« med politikerne

FOTOS: DANIEL DÜRKOP

Forbundsvalg

Elever fra de to gymnasier i Slesvig har mødt kandidaterne fra de partier, som har en chance for at komme ind i forbundsdagen.

De unge har også et valg, når der vælges en ny forbundsdag i morgen. Som forberedelse derpå var elever fra 12. og 13. årgang på A. P. Møller Skolen og Domschule i Slesvig forleden samlet på byens tyske gymnasium for at møde politikere fra de seks største partier. Det var en slags politik-dating, et format, man ikke før har afprøvet. I stedet for en stor paneldiskussion, hvor politikerne kunne gå i kødet på hinanden, mødte eleverne denne gang kandidaterne på tæt hold. Klassevis blev de inviteret indenfor hos de forskellige partier.

Sydslesvigere stiller op

Efterfølgende blev der arrangeret et juniorholdvalg, hvor de unge kunne sætte deres kryds.

Og Politikerne mødte nogle velforberejede unge.

- Jeg er nærmest blevet bombarderet med rigtig mange vigtige spørgsmål, siger sydslesvigeren Clemens Teschendorf, som stiller op til forbundsdagen for socialdemokraterne. Hos SPD tog eleverne plads ved forskellige emneborde, hvor kandidaten og unge partimedlemmer diskuterede forskellige politiske emner.

Den anden sydslesviger, der stiller op til forbundsdagen, Hermann Soldan fra Die Linke, var enig i rosen til de unge.

Han blev blandt andet spurgt om sit partis holdninger til våbenhandel og socialpolitik. Og her fik eleverne en klar udmelding.

- Med den socialpolitik socialdemokraterne føre lige for tiden, kan jeg ikke se basis for et regeringssam-

Debatløst hos De Grønne.

Herrmann Soldan fra »Die Linke«.

arbejde, sagde han.

Af Christian Lucks fra det liberale FDP og Frank Hansen fra det højrepopulistiske AfD ville eleverne gerne

Clemens Teschendorf fra SPD.

vide, hvorfor de to har valgt at engagere sig i politik.

Politiseringen skete for dem begge to på universitetet.

Christian Lucks fra FDP.

- Jeg har altid været meget kritisk over for partier og interesseret i det direkte demokrati, fortæller Frank Hansen.

Christian Lucks fortalte, at han i sine unge dage mente, at alle politikere var forbydere.

Engagement

- Men jeg havde en underviser, som udfordrede mig og forklarede, at det bare ikke var godt nok. Han mente, at når man vil ændre noget, bliver man nødt til at melde sig ind i kampen, sagde Christian Lucks og opfordrede de unge til ligeledes at melde sig ind i et af de mange partier for at deltage i demokratiet.

- I finder aldrig et parti, som matcher jeres mening 100 procent. Men find et, der kommer tæt på, og prøv at forandre det, sagde han.

Samfundsfagslæreren på A. P. Møller Skolen Jan-Christian Schlüter tror, at eleverne får mere ud af det nye format end af en paneld debat, hvor politikerne snakker med hinanden.

Det er mit indtryk, at eleverne har stillet mange flere spørgsmål, end de ville have gjort i en stor runde, siger han.

De har bestemt sig

Og det er eleverne enig i.

Det har været spændende, at møde politikerne i en mindre gruppe. Det giver en anden slags diskussion, fordi der er mere nærvær, mener en gruppe elever fra både det danske og det tyske gymnasium, da de står og diskuterer politik i en af pauserne. De vil alle sammen afgive deres stemme til valget, og selvom formatet har været spændende, har det ikke ændret noget på, hvilket parti de kommer til at stemme på.

- Jeg tror faktisk, at mange af de unge vælgere allerede har bestemt sig for, hvilket parti de vil stemme på. Det er jo første gang, at de må sætte et kryds, så de har haft tid nok til at tænke sig om, siger Tim fra Domschule.

Gymnasier kritiserer, at minister slukker for nettet

Digitalisering

Formanden for de danske gymnasier kritiserer undervisningsminister Merete Riisager, der ønsker, at der fremover ikke skal være adgang til internettet som fagligt hjælpemiddel ved prøverne i gymnasiet.

Flere eksempler på snyd ved brug af internet til eksamen betyder, at undervisningsminister Merete Riisager nu ændrer bekendtgørelsen, så det fremover ikke er tilladt at bruge ubegrænset internet ved eksamen. Det skal være med til at komme snyd til livs.

- Vi ser desværre eksempler på, at det er alt for fristende at snyde til eksamen, og så mister den sin betydning. Eleverne skal vise, hvad de ved og kan til eksamen - ikke hvor hurtigt de er til at søge informationer på nettet. Derfor vil jeg lukke den motorvej, der er for at snyde,« siger Merete Riisager.

Skridt i den gale retning

Danske elever får dermed samme forhold, som gælder i lande som Sverige, Holland, Estland, Letland, Litauen og Finland, hvor internet heller ikke er tilladt som fagligt hjælpemiddel.

Undervisningsministerens forslag om at afskaffe de elektroniske eksaminer er et skridt i den helt gale retning, konstaterer Danske Gym-

nasiers formand Anne-Birgitte Rasmussen.

- Det er klart, at snyderiet er en udfordring, som vi skal have løst, men det er for slapt og uambitiøst at svare igen ved at afskaffe en effektiv eksamensform, blot fordi man har mistanke om at én promille af eleverne snyder ved de skriftlige eksaminer, siger Anne-Birgitte Rasmussen.

Hun konstaterer, at de skriftlige elektroniske eksaminer afdækker sider af elevernes kunnen, som ikke kommer til udtryk i de mange mundtlige prøver, som gymnasieeleverne ellers møder på deres vej gennem ungdomsuddannelserne.

I samfundsfag har man for eksempel brugt de skriftlige prøver til at teste elevernes evne til selvstændigt at udvælge materiale, til at underkaste det en grundig kildekritik og til at perspektivere de oplysninger, de egenhændigt har fundet.

Faglighed

- Det er en vigtig faglighed, man ikke længere kan teste, hvis man afskaffer de elektroniske eksamensformer, siger Anne-Birgitte Rasmussen.

- Vi skal forberede de unge til en verden, hvor internettet er til rådighed 24/7, og det er en integreret del af undervisningen, og så virker det da helt ude af takt med virkeligheden at lukke ned for nettet ved eksamen, siger formanden for Danske Gymnasier.

Formanden for Danske Gymnasie-

FOTO: ARKIV

Undervisningsminister Merete Riisager vil afskaffe muligheden for netadgang under eksamen. Det sker for at undgå snyd. Billedet her stammer fra en eksamen, der foregik uden kendt snyd.

elevers Sammenslutning Jens Philip Yazdani mener, at politikerne i stedet bør kigge på årsagen til snyderiet.

- Der er et stort fokus på karakterer og på at præstere, og hvis man fjerner det fokus, så er der også færre, som vil snyde, siger han til Ritzaun.

Udvikling

Han peger samtidig på, at gymnasi-erne skal følge med udviklingen:

- I en tid hvor alle altid har adgang til internettet, skal man selvfølgelig også have det til eksamen, siger Jens Philip Yazdani.

Ifølge undervisningsministeriet egne tal er der mistanke om snyderi ved 229 af de i alt 228.000 skriftlige eksaminer - det svarer til bare én promille.

Reglerne for hjælpemidler i øvrigt forbliver de samme. Det vil fortsat være tilladt for eleverne at bruge undervisningsmaterialer og hjælpemidler i de fleste fag. Det kan være digitale ordbøger eller e-bøger, der er brugt i undervisningen.

De fleste prøver vil fortsat blive afviklet på computer, og mange af opgaverne vil også fremover blive udleveret og afleveret via en hjem-

meside (netprøver.dk). Der bliver ikke ændret på mulighederne for særlige prøvevilkår og hjælpemidler til ordblinde elever og lignende. Denne elevgruppe vil fortsat kunne blive kompenseret, uanset om deres særlige hjælpemidler er internetbaserede eller ej.

Overgangsordning

I dag er det tilladt at bruge internet som fagligt hjælpemiddel ved i alt 21 (heraf er 17 forsøgsprøver) skriftlige prøver ud af 67 skriftlige prøver.

Eneste undtagelse for brug af internettet som hjælpemiddel bliver i fagene informatik B og programmering B, hvor der er særlige faglige grunde, der taler for at bruge internettet i forberedelsestiden.

Reglerne vil have virkning for alle elever, der er startet på en gymnasial uddannelse efter 1. august 2017.

Overgangsordning for elever, som allerede er i gang

Der indføres en overgangsordning for elever, der er startet på en gymnasial uddannelse før 1. august 2017. De fire skriftlige prøver, som ikke er forsøgt, ændres ikke for elever, der er startet på en gymnasial uddannelse før 1. august 2017. Det drejer sig om engelsk A og dansk A på hhx og htx. I de resterende 17 tilfælde (forsøgsprøverne) vil adgang til internettet som fagligt hjælpemiddel blive fjernet med virkning fra og med sommertermin 2019.

Skoleforeningens nyvalgte styrelse

Forældredemokrati

Skoleforeningens forældre har inden sommerferien valgt de nye styrelsesmedlemmer for en treårig periode. Fokus præsenterer i en lille serie de nye og gengangerne, som kommer til at sidde ved styrelsesbordet i de kommende år.

Oluf Hoppe, valgt på Duborg Skolen, 55 år, nysproglig student fra Sønderborg Statsskole, mat/fys student fra Risskov Gymnasium. Hærens Officersskole, Kaptajn-R. Har i NATO-regi for Danmark været ansvarlig for udvikling og konception af det digitale kommunikationsnet, AUTOKO, i samarbejde med Siemens. Kiropraktor D.C. (Doctor of Chiropractic), uddannet i USA og England, har haft klinik i Oxford, England og er siden 1991 selvstændig med klinik i Harrislee. Gift med Maren. 2 børn, Alexander på 18, går på Duborg skolen og Morten på 21 studerer biologi i Århus.

Hvorfor har du sagt ja til at sidde i Skoleforeningens styrelse/hvorfor fortsætter du styrelsen?

I den sidste valgperiode havde Niels Ole Krog, som bekendt, besluttet at nedlægge sit hverv i styrelsen og fællesrådet. Som hans personlige suppleant rykkede jeg automatisk ind i hans sted. Jeg så det som et slags borgerligt ombud.

I denne valgperiode er jeg glad for, at fællesrådsmedlemmerne i distriktet bekræftede min indsats med et valg til styrelsen. Jeg er også overbevist om, at det er vigtigt med kontinuitet i styrelsen. Der er rigtig mange komplekse emner og planer, som strækker sig over lang tid. For at få et overblik, og selv kunne være med til at bevæge og skabe nye tiltag, kræver det en kompetence, som kun kan oparbejdes over nogle år. Derfor har jeg sagt ja til endnu en 3-årig runde i styrelsen.

Jeg vil arbejde for, at styrelsen ikke kun bliver en udvidet administration, men også bruger sin politiske evne og magt til at styre demokratisk. Det kræver, at styrelsen skaber plads i dagsordenen til drøftelser omkring politik og visioner. Det kan være svært med en tung dagsorden med sagsbehandling. Vi arbejder i styrelsen i en dejlig konstruktiv og produktiv ånd understøttet af en meget velorganiseret og kompetent ledelse i Skoleforeningen. Med vores nye skoledirektør, Lars Kofoed Jensen, har vi fået en super medspiller og ingen modspiller.

Hvor ser du behov for udvikling i Skoleforeningen i de kommende år?

Skoleforeningens opgaver udvikler sig i retning af et stort firma med vokseværk. Administrationen og styrelsen samt alle andre organer bliver konfronteret med stadig mere komplekse opgaver, som kan være uoverskuelige, hovedsagelig pga. mangel på faglighed. På mange vigtige områder benytter vi frivilligt tilidshverv, det er af vital betydning for udlevelsen af vores forældredemokrati. For at kunne samle kræfterne omkring kerneopgaven at drive skolevirksomhed, bliver det nødvendigt i større udstrækning at trække på eksterne kilder som f.eks. specialister i forvaltningsvæsen, kontraktforhold etc. Internt bliver Skoleforeningen nødt til at hjælpe og understøtte f.eks. samarbejdsrådene. De har i den sidste tid fået overdraget opgaver af hidtil ukendt størrelse. De skal bl.a. nu tage stilling til i hvilket omfang, der skal undervises med ydre eller indre differentiering i fællesskolen eller rådene skal udarbejde planer til heldagsskolen. Alt med vidtrækkende konsekvenser og alt sammen uden at have en selvfølgelig faglighed til det.

Vi bliver også nødt til at give vores gode og motiverede lærere mulighed for at blive yderligere motiverede og mere styrkede til opgaven ved om muligt at forøge budgettet til videreuddannelse og kurser.

Vi har til dels overset vores handicappede elever. De ansatte har en handicapillidsrepræsentant. Vores handicappede elever (gælder alt fra diabetes til psykiske og fysiske handicap) har intet tilsvarende, og de har alle særlige behov og krav på såkaldt »Nachteilsausgleich«. Inklusion burde også gælde her.

Jeg er også overbevist om, at vi bør blive meget bedre til at forberede vores afgående elever til såvel det tyske som det danske erhvervsliv eller til videreuddannelse i de to lande. Det er nok et af de vigtigste valg i livet.

Med skoleforeningens erklærede særindsatsområder: det digitale område, kontakten til Danmark, og matematik giver det sig selv, at alle i skoleforeningen kommer til at rykke milepæle op og ryste støvet af for at kunne åbne sig for fremtiden.

Vi bliver som sydslesvigske foreninger mødt med kravet fra Danmark om effektivisering og bedre økonomistyring. Her kommer vi også til at skulle tænke nyt og måske lægge enheder og administrationer sammen for at bestå og kunne løse vores opgave i fremtiden.

Jeg håber, at skoleforeningen kan forny sig indefra i takt med tiden og de nye krav. At det forbliver spændende og attraktivt at være en del af vores skole og mindretal, og at vi formår at give alle mulighed og plads for at udvikle det potentiale, som slumrer i os. Det gælder for en hjælpeskoleelev ligesom for en gymnasieelev, for lærere ligesom forældre.

Hvad synes du fungerer rigtig godt i Skoleforeningen?

I de sidste år har jeg mærket en stigende oprigtig vilje til at forbedre kommunikationen på alle niveauer. Skoleforeningen er tydelig blevet mere professionel på næsten alle områder. Vi skal blive ved med at forbedre og højne vores standarder i undervisningen og skal i beslutningerne bestræbe os på at lade vores personlige egoer ude af spillet. Jeg føler, at vi er godt rustet til fremtiden og beder alle om at være med til at yde en indsats, lille som stor, for vores børn.

Jens-Søren Jess, valgt på Duborg-Skolen, 54 år, bogholder/regnskabschef i Sydslesvigsk Forening (SSF), et barn på 14 år.

1. Hvorfor har du sagt ja til at sidde i Skoleforeningens styrelse/ hvor fortsætter du i styrelsen?

De sidste 15 år har jeg arbejdet i mindretallet, inden den tid har jeg samlet flere års erfaringer i store virksomheder. Jeg er dybt inde i mindretallets strukturer, kender især meget til pengestrømme, regnskaber, aftaler og kutymer omkring pengenes verden i mindretalssystemet. Min erfaring vil især også styrke Skoleforeningen, dens organer og andre.

2. Hvor ser du behov for udvikling i Skoleforeningen i de kommende tre år?

Internettet som arbejdsplatform skal styrkes, skoler og børnehaver skal have fingeren på pulsen, og vi skal blive endnu bedre til at bruge de nye medier.

Vore børn skal vokse op med de nye medier, men de skal dog også lære forskel mellem »time eater« og de produktive sider. Langsigtet er der behov for reviderede strukturer på lønområdet. En gennemgang af A og B holdets forhold er måske nødvendig. Vi skal altid styrke det danske sprog, vi skal gang på gang vinde sprogdebatten med et smil.

3. Hvad synes du fungerer rigtig godt i Skoleforeningen/ hvor har der været en god udvikling i de seneste tre år.

Jeg synes godt om den fine kommunikation i Skoleforeningen. Organisation, møder, og onlinedialog i Skoleforeningen er ud fra min synsvinkel fint på plads. Antal af elever i mindretalssystemet holder status quo de sidste mange år. Det går samtidig fremad med udviklingen af nye vuggestuepladser. Som altid kniber det dog lidt med ressourcer til vedligeholdelse. Det arbejdes der fortsat på.

Masser af gode læsestrategier

Læsning

Skoleelever får et nyt værktøj for bedre læsning med i skoletasken

Alle elever i Dansk Skoleforening for Sydslesvig får nu udleveret en folder med læsestrategier for sprogene dansk, tysk og engelsk, som er målrettet til deres alderstrin.

- Læsestrategier er værktøjer, der gør det nemmere for børnene at forstå det, de læser, siger fagkonsulenterne Katrin Lass og Tina Joost.

- Læsestrategier bruges til at komme ind under huden på teksterne, og det er meget vigtigt, at eleverne bliver bevidste om, at de anvender læsestrategier, fordi det gør, at eleverne læser mere bevidst, siger de.

Indsatsområde

Skoleforeningen har haft sprog og læsning som særligt indsatsområde i længere tid.

- Vi har arrangeret temadage omkring læsning, vi har været ude med et Roadshow om faglig læsning, har uddannet læseskubledere og læsekoordinatorer. Skolerne har udarbejdet læsehandleplaner, der er læsebånd og senest læsefestivalen, siger Katrin Lass.

- Undervejs har vi mødt rigtig mange materialer med forskellige læsestrategier. Nu har vi samlet dem, vi synes fungerer bedst, når man læser på sprogene dansk, tysk og engelsk, i foldere, som eleverne så kan have liggende, siger Tina Joost.

Læsestrategier er både før man begynder at læse, mens man læser og efter, at man har læst en tekst. Læsestrategier for anden til fjerde klas-

se i dansk handler for eksempel om, at man, før man begynder at læse en tekst, skimmer titel, for- og bagside, overskrifter og billeder. Derefter kan man så gøre sig tanker om, hvad teksten handler om. Man kan også, inden man begynder at læse en tekst, se på, om det er fiktion eller fakta samt beslutte sig for, hvilken læse- og notateteknik man vil bruge.

Mens man læser kan strategierne være, at man finder ord eller tekststeder, som man skal have forklaret, markerer vigtige ord i teksten, eller taler med læreren eller en kammerat om det, man ikke forstår.

Redskab til forældre

Efter læsning handler det for eksempel om, at man kan gengive hovedindholdet i teksten, føre samtaler om tekstens budskab og spørge sig selv, hvad man har lært.

- Da der er rigtig mange læsestrategier, handler det selvfølgelig også om at finde den, der passer bedst til bestemte fag eller bestemte teksttyper. Læsestrategier er ikke værktøjer, som kun anvendes i fagene dansk tysk eller engelsk. Læsestrategier anvendes i alle fag, siger Katrin Lass og Tina Joost.

Læsestrategier skal anvendes, når man »læser for at lære noget«, ikke når man læser for sjov. Men i om med, at man bliver mere fortroligt med at bruge forskellige læsestrategier, sætter de sig på rygmarven og bliver en naturlig del af elevernes læsevaner.

Folderen er i øvrigt også et godt redskab for forældrene. Den kan bruges som en slags tjekliste for, om deres børn læser teksterne på en meningsfuld måde.

FOTO: LARS SALOMONSEN

Efterskolernes dag i Idrætshallen i Flensborg i år.

Flere sydslesvigiske elever på efterskole

Undersøgelse

En ud af seks sydslesvigiske elever går på efterskole i Danmark

97 sydslesvigiske elever er ifølge nye tal fra Efterskoleforeningen nyligt startet på efterskole i Danmark. Det er mere end hver sjette elev fra en sydslesvigisk årgang.

I år er antallet af sydslesvigiske elever for første gang blevet opgjort i en samlet undersøgelse af elevtallet på landets 246 efterskoler. Efterskoleforeningen har et særligt fokus på sydslesvigiske elever og er glade for resultatet, siger specialkonsulent Hanne Laurrup.

»Efterskoleforeningen har sammen med Dansk Skoleforening for Sydslesvig og Grænseforeningen et fælles mål om at få flere sydslesvigiske elever på efterskole i Danmark, og nu har vi så statistisk materiale til at vise resultatet af de ressourcer, vi bruger i den henseende«, siger hun.

Samarbejde

Siden 2007 har Efterskoleforeningen, Dansk Skoleforening for Sydslesvig og Grænseforeningen samarbejdet om at få flere sydslesvigere til

at vælge et efterskoleophold. Blandt andet bliver eleverne tilbudt et 14 dages gratis ophold på en efterskole, og siden 2009 er efterskolernes dag også blevet afholdt i Sydslesvig, hvor stadig flere efterskoler vælger at deltage for at gøre sig synlige overfor sydslesvigiske elever.

Selvom antallet af danske elever, hvor omtrent hver fjerde vælger at tage på efterskole, ligger forholdsvist højere end antallet af sydslesvigiske elever, vækker de knap hundrede elever glæde hos samarbejdspartnerne. Og tallet er højere end forventet, fortæller generalsekretær i Grænseforeningen Knud-Erik Therkelsen.

Han mener efterskoleophold bidrager positivt til den gensidige forståelse mellem flertals- og mindretalsdanskere.

»Det er vigtigt, at unge sydslesvigere kommer på efterskole, for her kan de udbygge deres danskundskaber, få indblik i dansk kultur og omgangsformer og ikke mindst skabe netværk med jævnaldrende danskere. Omvendt er det også vigtigt for de danske elever at møde sydslesvigere for derved at lære noget om Sydslesvig og mindretalsfaringerne«, siger Knud-Erik Therkelsen.

Skoleforeningens formand Udo

Jessen er glad for udmeldingen:

- Vi har et klart håb, og faktisk også en forventning om, at de tiltag, som er sat i gang, og vil blive sat i gang i indeværende skoleår, vil medføre en øget søgning til efterskolerne, siger han.

Helhedsdannelse

- Allerede nu kan vi se, at betydelig flere elever er startet på efterskole end sidste skoleår, og vi har altid været klar over, at ikke alle sydslesvigiske elever dukker op i vores statistik, så Efterskoleforeningens tal gør mig rigtig glad. Et efterskoleår er for mig i første omgang et år, hvor de unge får en helhedsdannelse. Vores sydslesvigiske elever bliver mødt med, ja bliver faktisk badet, i dansk sprog og kultur døgnet rundt og det er bare fantastisk både for deres personlige dannelse, men også skolemæssigt styrker dette sprog- og kulturbad deres faglighed enormt, siger Udo Jessen og roser det gode samarbejde parterne imellem.

- Grænseforeningen, Efterskoleforeningen og Skoleforeningen er enige om målet, nemlig flere sydslesvigiske elever på de danske efterskoler og om vejen dertil.

Ny formand for Sydslesvigudvalget

Sydslesvigudvalg

Kulturminister Mette Bock har udnævnt Venstres medlem af Folketinget Anni Matthiesen til ny formand for Folketingets Sydslesvigudvalg.

Folketingskvinden Anni Mathiesen afløser Kim Andersen, der d. 1. september 2017 tiltrådte stillingen som generalkonsul i Flensborg.

- Jeg ser meget frem til samarbejdet med Anni Matthiesen. Sydslesvigudvalget spiller en afgørende rolle i Danmarks støtte til mindretallet i Sydslesvig, og derfor er det vigtigt, at udvalget igen har fået en formand med kendskab til mindretallet og med stor veneration for det dansk-tyske grænseland. Der ligger mange store opgaver foran os, blandt

Ny udvalgsformand: Anni Matthiesen.

andet planlægningen af fejringen af Genforeningsjubiliæet i 2020. Her er jeg overbevist om, at Anni Matthiesen og udvalgets øvrige medlemmer bliver vigtige medspillere, siger Mette Bock.

Sydslesvigudvalgets nye formand Anni Matthiesen siger:

- Jeg er meget glad for, at kulturministeren har peget på mig som ny formand. At bevare den tætte kontakt mellem det danske mindretal og Folketinget er en meget vigtig opgave. Jeg ser frem til samarbejdet med mine folketingskollegaer i udvalget og ikke mindst til at få lov til at arbejde tæt sammen med de danske foreninger og organisationer i Sydslesvig.

Anni Matthiesen er født 8. februar 1964 i Faaborg, og har været folketingsmedlem for Venstre i Sydjyllands Storkreds siden 15. september 2011.

Foruden at være formand for Sydslesvigudvalget er Anni Matthiesen medlem af Kontaktudvalget for det tyske mindretal, ligesom hun bl.a. er Venstres børneordfører og undervisningsordfører.

Minority Safepack: der er brug for dig

Underskriftsindsamling

Mindretallenes beskyttelse står ikke særligt stærkt i den europæiske union. Diskriminering og social udstødelse er realiteten mange steder i Europa. Mange mindretalssprog er i fare for at uddø, mindretalskulturer forsvinder og EU's institutioner tænder om disse forhold. Det gør de med den begrundelse, at de mere end 340 nationale mindretal, der samler 100 millioner af EU's borgere, er de enkelte medlemslandes ansvar.

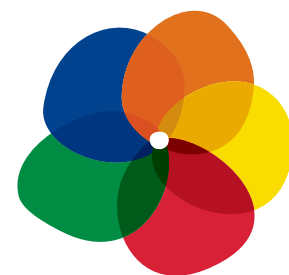
Så mens der er love på europæisk plan, som på mange forskellige områder tvinger medlemslandene til at handle i overensstemmelse med de værdier, EU står

for, er der ingen love, der sikrer mindretallenes rettigheder. Det vil det europæiske borgerinitiativ »Minority Safepack« ændre på.

1 million underskrifter

Initiativet har frem til næste forår til at samle en million underskrifter, som understøtter krav om, at EU skal formulere og vedtage forskellige love og initiativer, som beskytter mindretallene.

Det drejer sig om politiske tiltag på områderne regionale sprog og mindretalssprog, uddannelse og kultur, regionalpolitik, deltagelse, lighed, medier og regional statslig støtte.

**MINORITY
SAFEPAK
INITIATIVE**

**DU ER IKKE ALENE. EN MILLION
UNDERSKRIFTER FOR MANGFOLDIGHED I EUROPA**

www.minority-safepack.eu

1 Million underskrifter for Europa!

Et samfund er kun så godt, som det behandler sine mindretal!
Minority SafePack Initiativet forpligter sig til at styrke millioner af europæernes rettigheder.

